

ВИСНОВОК

творчого керівника, Народної артистки України,
професора кафедри хорового диригування Національної музичної академії
ШИЛОВОЇ ІННИ ВОЛОДИМИРІВНИ

та наукового консультанта, кандидата мистецтвознавства, доцента,
професора кафедри історії української музики та музичної фольклористики
Національної музичної академії України

ПУТЯТИЦЬКОЇ ОЛЬГИ ВІКТОРІВНИ

про творчий мистецький проєкт та його наукове обґрунтування
аспіранта творчої аспірантури кафедри хорового диригування
Національної музичної академії України

ПРИТУЛИ БОГДАНА МИХАЙЛОВИЧА «ОБРОБКИ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ У ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ ХХ СТОЛІТТЯ: СТИЛЬОВИЙ ТА ВИКОНАВСЬКИЙ АСПЕКТИ»,

поданий до захисту на здобуття ступеня доктора мистецтва за
спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

У процесі роботи над творчим мистецьким проєктом «Обробки народних пісень у творчості українських композиторів ХХ століття: стильовий та виконавський аспекти» на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» аспірант Притула Богдан Михайлович показав себе як обдарована і творчо зріла особистість. У його мистецькій діяльності яскраво виявляються глибокий інтелект, безпосередність сприйняття, самовладання, свобода і дисципліна. Аспірант схильний до наполегливої праці, завжди прагне досягнути якнайкращих результатів. Високий рівень фахової підготовки, диригентська майстерність дають Б. Притулі змогу належно розкрити композиторський задум, вдало вибудувати музичну форму виконуваних творів, виявити і підкреслити головну музичну ідею, створювати досконалі завершені музичні образи. Завдяки цим якостям Богдан Притула став наймолодшим головним диригентом Галицького академічного камерного хору.

Митець активно пропагує українську хорову музику різних жанрів і стилів. Так, з 2018 року він регент октету «Теофорос» Львівської духовної семінарії Святого Духа; з 2022 р. – головний диригент Галицького академічного камерного хору, з яким підготував серію проєктів з виконання сучасної української музики.

Б. Притула – Лауреат І премії численних Всеукраїнських та Міжнародних конкурсів, зокрема Першого всеукраїнського конкурсу хорових диригентів імені Дмитра Загрецького (Одеса), ІІ премії у Третньому регіональному конкурсі хорових диригентів, присвяченому 150-й річниці з Дня народження Дениса

Січинського (Івано-Франківськ). Як головний диригент «Галицького академічного камерного хору», Богдан Притула – володар численних подяк за участь різноманітних заходах, як у великодньому фестивалі хорової музики «Катедральні дзвони» (2026 р.), Міжнародному міжконфесійному фестивалю духовних шкіл «Христос воскрес» (2025 р.). Член журі хорових фестивалів, конкурсів.

Вибір тематики творчого мистецького проекту Б.Притули тісно пов'язаний з його виконавськими пріоритетами, зумовлюється актуальністю порушених проблем, їх причетністю до доленосних подій в історії України.

Тож у науковому обґрунтуванні творчого проекту обрано й відповідний об'єкт дослідження: жанр обробки народної пісні у творчості українських композиторів ХХ століття.

Завдяки багатому музикантському досвіду, широкій мистецькій ерудиції та належній науковій підготовці автор уперше комплексно розглянув жанр обробки народної пісні для хору в аспекті стильового та виконавського розвитку, зокрема були проаналізовані обробки О. Кошиця та Б. Лятошинського. Окрім того Б. Притула звернувся до контексту творчої спадщини митців, що дозволило автору визначити роль обробки народної пісні у хоровій творчості композиторів. Новаторські пошуки, наполегливість і зацікавленість проблематикою дали аспіранту змогу науково осмислити жанрово-стильові та виконавські параметри жанру обробки народної пісні для хору у творчості О. Кошиця та Б. Лятошинського та їх місце у музичній хоровій культурі України.

Дослідницька складова творчого мистецького проекту Б. Притули відповідає всім вимогам до науково-творчої роботи такого жанру. Наукова праця містить анотації українською і англійською мовами, вступ, три розділи, висновки і список використаних джерел (138 позицій). Загальний обсяг роботи становить 5,2 авторських аркуша (113 сторінок), з них основного тексту — 3,6 авторські аркуші (80 сторінок).

У вступі сформульовано об'єкт, предмет, мету й завдання роботи, обґрунтовано актуальність і новизну досліджуваної тематики.

У першому розділі розглянуто історію розвитку обробки народної пісні. Автор проаналізував передумови активізації жанру, ключові персоналії та їх вплив на розвиток жанру. Зокрема увагу приділено і формуванню та виданню збірок з народно-пісенним матеріалом, до яких у подальшому звертались більшість композиторів як до надійного інформаційного джерела. Виявлено відсутність належного наукового як наслідок виконавського визнання хорових обробок О. Кошиця, Б. Лятошинського та інших митців ХХ століття. Тому другим підрозділом став огляд обробок О. Кошиця та визначення жанрово-стильових орієнтирів.

У другому розділі проаналізовано фундамент творчих пошуків О. Кошиця – етнографічні розвідки, композиторську та диригентську діяльність; здійснено аналіз постаті митця у сучасному українському музичному мистецтві, увагу приділено не тільки музикознавчому, а й виконавському виміру творчої спадщини. Проаналізовано декілька обробок народних пісень для хору, визначено провідні стильові риси.

Третій розділ присвячено творчості Б. Лятошинського: розглянуто жанр обробки народної пісні, визначено, що саме хорові зразки стали кульмінацією роботи композитора у цьому жанрі. Проаналізовано декілька обробок для хору з ор.36, визначено жанрово-стильові особливості. Окрім того автор приділив увагу і виконавському аспекту, оглянувши головні задачі диригента при роботі з хоровими обробками О. Кошиця та Б. Лятошинського.

У висновках узагальнено результати дослідження.

Наукове обґрунтування творчого проєкту виконано на високому професійному рівні. За змістом воно є завершеною кваліфікаційною науковою працею. Автор дотримався всіх чинних вимог щодо її оформлення, визначив і обґрунтував актуальність, окреслив ступінь розробки проблеми, розкрив об'єкт і предмет дослідження, визначив його наукову новизну і практичне значення, виконав усі завдання і досяг мети наукового обґрунтування мистецького проєкту.

Робота має практичну цінність як лекційний матеріал у викладанні навчальних курсів з історії української музики, історії мистецтва, історії хорового мистецтва, історії хорової літератури, аналізу музичних творів, у подальших дослідженнях із тематики роботи, а також у практичній роботі музикантів-виконавців — інтерпретаторів хорової творчості Олександра Кошиця та Бориса Лятошинського. Наукове обґрунтування доповнюється методичною розробкою спеціального курсу за темою мистецького проєкту — «Жанр обробки народної пісні в контексті розвитку українського хорового мистецтва ХХ-ХХІ століть». Усі запропоновані матеріали можуть бути використані як у концертній практиці, так і в навчальному процесі.

Творчий мистецький проєкт Богдана Притули «Пісня, що облетіла світ» було представлено на концерті-іспиті на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтв (Львів, 10 листопада, 2025 року). Концерт відбувся у Львівській національній філармонії імені Мирослава Скорика (вул. Мирослава Скорика, 7, Львів).

Аспірант творчої аспірантури Б. Притула у повному обсязі виконав індивідуальний навчальний план щодо творчої, наукової та освітньої складових освітньо-творчої програми за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

Протягом навчання у творчій аспірантурі Б. Притула опублікував за темою дослідження дві статті в наукових виданнях, затверджених ДАК МОН України як фахові в галузі «Мистецтвознавство» (1. Обробки українських народних пісень Олександра Кошиця та їх вплив на розвиток хорового мистецтва України // Вісник Львівського університету / Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2025. Вип. 26. С. 84–90. 2. Хорові обробки народних пісень у творчості Бориса Лятошинського: жанрово-стильовий та виконавський аспекти // Аспекти історичного музикознавства. Харків: ХНУМ ім. І. П. Котляревського, 2026. Вип. XLIII (43). С. 190–210).

Апробація результатів наукової складової творчого мистецького проєкту відбулася на п'ятнадцятих наукових конференціях у таких доповідях: 1. Обробки українських народних пісень Бориса Лятошинського: виконавський

аспект // Всеукраїнський круглий стіл на тему «Про стан сучасного виконавського мистецтва» (Київ, 27 жовтня 2023 р.); 2. Вітчизняні мистецькі колективи як голос української ідентичності у світі // Сьома Міжнародна науково-практична конференція «Україна. Європа. Світ. Історія та імена в культурно-мистецьких рефлексіях» (Київ, 02–04 листопада 2023 р.); 3. Геополітичні процеси у світі в контексті мистецтва. Вплив та наслідки V Міжнародна наукова конференція «Проблеми методології сучасного мистецтвознавства та культурології» (Київ, 15-16 листопада 2023 р.); 4. Кшиштоф Пендерецький та його українське коріння // Тринадцята міжнародна наукова конференція «Ювілейні та пам'ятні дати 2023 року» (Київ, 20–21 листопада 2023 р.); 5. Специфіка відбору та методи реалізації програм виступів на іноземних концертних платформах // Міжнародна науково-практична конференція «Світова культурна спадщина в умовах формування нового світопорядку» (Київ, 07 грудня 2023 р.); 6. Еволюція композиторського письма у контексті камерно-інструментального виконавства: технічна та стильова новизна Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Камерно-інструментальний ансамбль у просторі та часі» (Київ, 14-15 грудня 2023 р.); 7. Інновації жанру обробки народної пісні у творчості Олександра Кошиця // Науково-практична конференція «Національна музична інтонація: від історичних витоків до сучасності» (Київ, 19-20 квітня 2024 р.); 8. Творчість українських композиторів в контексті співпраці України та ЮНЕСКО // Міжнародна науково-практична конференція «УКРАЇНА — ЮНЕСКО: 70 РОКІВ РАЗОМ» (Київ, 25 квітня 2024 р.); 9. Сучасні інтерпретаційні музичні тенденції у цирковому мистецтві // Всеукраїнський круглий стіл на тему «Сучасні тенденції у музичному мистецтві» (Київ, 26 вересня 2024 р.); 10. Жанр обробки народної пісні у творчості композиторів XX століття: виконавський аспект // VI Міжнародна наукова конференція «Проблеми методології сучасного мистецтвознавства та культурології» (Київ, 13–14 листопада 2024 р.); 11. Жанр обробки народної пісні у творчості композиторів XX століття: виконавський аспект та еволюція інтерпретацій // Всеукраїнський круглий стіл на тему «Про стан сучасного виконавського мистецтва» (Київ, 19 грудня 2024 р.); 12. Обробки українських народних пісень Олександра Кошиця та їхній вплив на розвиток хорового мистецтва в Україні // XXIV Міжнародна науково-практична конференція «МОЛОДІ МУЗИКОЗНАВЦІ» у рамках VII Міжнародного науково-творчого проєкту «Сучасне музикознавство та виконавство: від теоретичного дискурсу до виконавської практики» (28–30 березня 2025 р.); 13. Обробки народних пісень у творчості Бориса Лятошинського: стильовий та виконавський аспект // Восьма Міжнародна науково-практична конференція «Україна. Європа. Світ. Історія та імена в культурно-мистецьких рефлексіях» (Київ, 06–08 листопада 2025 р.); 14. Особливості композиторського стилю Олександра Кошиця та Бориса Лятошинського: засоби образотворення та інтерпретаційні підходи // Міжнародна наукова конференція «Національно-

культурний дискурс як парадигма мистецьких цінностей: традиції і діалоги у вимірах сучасності» в рамках четвертого міжнародного культурно-мистецького фестивалю пам'яті Героя України, Лауреата Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка академіка, композитора Мирослава Скорика (4-6 травня 2026 р.).

Отже, враховуючи зазначені актуальність, наукову новизну, практичну значущість і перспективність теми, вважаємо, що науково-дослідницька і творча складові мистецького проєкту «Обробки народних пісень у творчості українських композиторів ХХ століття: стильовий та виконавський аспекти» Притули Богдана Михайловича виконані на високому професійному рівні. Творчий мистецький проєкт Богдана Михайловича Притули відповідає вимогам МОН України та може бути рекомендованим до захисту в спеціалізованій разовій вченій раді на присудження ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

Творчий керівник

Народна артистка України,
професор кафедри хорового диригування
Національної музичної академії

ІННА ШИЛОВА

Науковий консультант

кандидат мистецтвознавства, в. о. професора,
професор кафедри історії української музики
та музичної фольклористики
Національної музичної академії України

ОЛЬГА ПУТЯТИЦЬКА

Шилова

Путятницька

підписано: начальник загального відділу
Національної музичної академії України